

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2019

Marking Scheme

Latvian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

LATVIEŠU VALODA

Maksimālais punktu skaits – 100

I daļa

(30 punkti)

Atbildiet uz jautājumiem!

1. Izskaidrojiet vārdus un frāzes!

(5 punkti)

- a) fobija – *uzmācīga baiļu sajūta*
- b) ārzemnieks – *ārvalstnieks, svešzemnieks, iebraucējs, pagaidu iedzīvotājs; persona, kas nedzīvo attiecīgajā valstī*
- c) patriots - *cilvēks, kas mīl savu tēvzemi, savu zemi, ir gatavs pašai ziedzīgi darboties tās labā*
- d) „Daugavas ūdens izskalo manas sākotnējās asinis” – *šī metafora atklāj, ka, ilgi dzīvojot Latvijā, Abu Meri sajūtas vairāk piederīgs savai mītnes zemei, nevis Libānai*
- e) pilsonis - *pavalstnieks*

2. Kāpēc Abu Meri pārcēlās no Libānas uz Latviju?

(5 punkti)

- ✓ *Atšķirībā no drošās Latvijas, kurā dzīvo mierīga tauta, Libānā bija karš un politiskā krīze. Abu Meri dzīve bija „māja, skola un atpakaļ, jo ārpus mājas nebija drošības”.*
- ✓ *Latvijā Abu Meri studēja medicīnu, un arī tagad viņš strādā savā profesijā.*
- ✓ *Dzīvojot un studējot Latvijā, Abu Meri sajūtās piederīgs Latvijai.*
- ✓ *Abu Meri ģimene ir Latvijā.*

3. Par kādiem nopelniem Abu Meri tika piešķirta Latvijas pilsonība?

(5 punkti)

- ✓ *Pilsonība tika piešķirta par Abu Meri 15 gadu ilgo profesionālo un sabiedrisko darbu Latvijā.*
- ✓ *Viņš ir nodibinājis un vada Libānas biedrību un Arābu kultūras centru.*
- ✓ *Ir izvirzīts Libānas goda konsula amatam.*

4. Kāpēc Abu Meri izveidoja Latvijas-Libānas kultūras biedrību un Arābu kultūras centru?

(5 punkti)

- ✓ *Lai iepazīstinātu ar Libānu, tās kultūru un tradīcijām.*
- ✓ *Abu Meri apgalvo, ka „Cilvēki, kas daudz ceļo un bijuši arābu pasaulē, ir atvērti. Citiem, kas neceļo, ir zināma fobija, stereotipi, ko viņi sadzirdējuši medijos”. Abu Meri vēlas lauzt šos stereotipus un parādīt latviešiem arābu pasauli tādu, kādu viņš to pazīst.*

5. „Ja tu esi smaidīgs, tad kontaktu var nodibināt.” Izsakiet argumentētu viedokli par šo apgalvojumu!

(5 punkti)

- ✓ *Abu Meri ir tāds cilvēks, kas smaida, neraugoties uz to, kā jūtas, jo tas palīdz veidot attiecības ar cilvēkiem pozitīvā gaisotnē. Tas attiecas ne tikai uz Abu Meri, bet uz ikvienu cilvēku.*
- ✓ *Ja cilvēks ir nīgrs, dusmīgs, neapmierināts un to izrāda, viņš apzināti izolē sevi no sabiedrības. Reti kuram tādi cilvēki patīk. Sekas ir tādas, ka no tā cieš vairāk pats indivīds, nevis sabiedrība, jo „sabiedrībai ir vienalga, vai tu esi iekšpus tās vai ārā”.*
- ✓ *Pozitīva attieksme, smaids noteikti palīdz ne tikai draudzībā, bet arī darba u.c. attiecībās.*

6. „Kad esi pilsonis, tad ir cita atbildība,” apgalvo Abu Meri. Kā, viņaprāt, izpaužas pilsoniskā atbildība? (5 punkti)

- ✓ *Kā ārzemnieks Abu Meri nevarēja paust viedokli pilnīgi visos jautājumos, bet, iegūstos pilsonību, viņam tagad oficiāli būs tāda atbildība.*
- ✓ *Abu Meri uzskata, ka cilvēkiem aktīvāk jāiesaistās pilsoniskajā dzīvē, jāseko līdzi visam, kas notiek valstī (jāseko līdzi procesiem ekonomikā, politikā, sabiedrības dzīvē; jā piedalās vēlēšanās).*
- ✓ *Pilsoņiem aktīvāk jārunā par taisnīgumu.*
- ✓ *Pilsoniskā atbildība izpaužas arī, aktīvi strādājot savā profesijā, maksājot nodokļus un piedaloties sabiedriskajā dzīvē.*

II daļa

(30 punkti)

„Es vairs nejūtu, ka esmu ārzemnieks, bet ar valodu un ārējo izskatu es vienmēr būšu ārzemnieks.” **Uzrakstiet, ko šie vārdi atklāj/liecina par Abu Meri identitāti un pieredzi, dzīvojot Latvijā!** (vismaz 100 vārdu)

- ✓ *Abu Meri Latvijā jūtas kā mājās, jo Latvijā dzīvo jau 15 gadus, ir ieguvis šeit izglītību, šeit ir viņa ģimene, viņš brīvi pārvalda latviešu valdu un ir veiksmīgs biznesmenis. Abu Meri ir Latvijas pilsonis, kurš aktīvi piedalās arī sabiedriskajā dzīvē un kuram ir laba izpratne par Latvijas vēsturi un sabiedrību.*
- ✓ *Tomēr Abu Meri vienmēr būs ārzemnieks savas valodas, ārējā izskata un izcelsmes dēļ – tā ir viņa identitāte.*
- ✓ *Viņš ir un izskatās kā libānietis, kurš mīl arī savu zemi un kuram rūp Libānas un arābu kultūra.*
- ✓ *Latvijā ir ļoti maz ieobraucēju no arābu valstīm, tādēļ arī Abu Meri uz pārējo fona izceļas un ir pamanāms.*

III daļa

(40 punkti)

Uzrakstiet pārspriedumu par vienu no tēmām! (ne mazāk kā 300 vārdu)

1. „Ko mūsdienās nozīmē patriotisms”

vai

2. „Brīvs gads pēc skolas beigšanas – noderīgi vai laika tērēšana”.

Lūdzu analizējiet abus aspektus!”.

